

Saulėta, šilčiau.
Saulėta teka 5:26, leidžiasi 8:08

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LV

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Antradienis, Gegužio-May 21 d., 1974 m.

Kaina 15c

120

PRANCUZIJA IŠRINKO GISCARD D'ESTAING

FBI PASKELBĖ PATRICIJĄ HEARST "LABAI PAVOJINGA NUSIKALTELE"

LOS ANGELES. — FBI sekmadienį išskleidė visus spėjimus apie Patricia Hearst, milijonieriaus laikraščio leidėjo dukterį, paskelbdama, kad ji nėra "pagrobta", bet yra pavojinga nusikaltėlė, ginkluota, įsijungusi į SLA (Symbionese Liberation Army) laisvu noru. FBI agentai jos ieško kartu su tos armijos likusiais gyvais nariais, išduotas jos arešto nutarimas. Be Patricia jos gaudomi William ir Emily Harris, vyras ir žmona.

IŠ VISO PASAULIO

KAIRAS. — Egiptas oficialiai pasmerkė Izraelio aviacijos puolimus Libane ir pažadėjo Libanui Egipto paramą, jei Libanui jos reikėtų.

LONDONAS. — Britanijos vyriausybė paskelbė pavojaus stovį Šiaurinėje Airijoje ir pagrasino pasiųsti kareivius į generalinio streiko paliestas jėgaines. Iš Britanijos į Šiaurinę Airiją siunčiami kariuomenės specialistai, kurie galėtų jėgaines dirbti.

HONG KONGAS. — Komunistinė Kinija pasiuntė tūkstančius darbininkų, kareivių ir medicinos darbuotojų į Yunnano provincijos Chaotung apylinkę, kur žemės drebėjimas praėjusią savaitę padarė sunkių nuostolių.

Jaunas negras, kuris gyveno sudegusiame name, kur buvo apsupti SLA nariai, pareiškė policijai, kad jis ne tik matė Patricia Hearst su kitais armijos nariais, bet su ja ir kalbėjosi. Hearst pareiškusi, kad ji gyva nepasiduosi ir niekad į savo namus n egrįžianti, "jie" turės ją pirma nušauti. Patricia visą laiką nešiojosi ginklą.

Policija nustatė, kad praėjusį ketvirtadienį Patricia buvo ta moteris, kuri apšaudė sporto reikmenų parduotuvę, kurioje buvo pastebėti bevagią 49 centų vertės kojines William ir Emily Harris. Kai parduotuvės tarnautojai ėmė vagis vytis, iš ten pat stovėjusio automobilio pasipylė šūviai. Bėgdamas William Harris pametė savo revolverį ir nuo čia prasidėjo tos gaujos nelaimės. Policija apsupo namą, kuriame anksčiau gyveno ir abu Harris.

Sudegusiame name, jo griuvėsiuose policija surado ir šeštą lavoną. Buvo nustatyta, kad tai Camilla Hall, kurios tėvas yra pastorius Lincolnwood, Ill. Kaip ir kitų moterų lavonai, Camillos kūnas buvo labai apdegęs. Ant jo rastos amunicijos diržas, kurio šoviniai buvo visi susproginę. Penktas, anksčiau dar neatpažintas kūnas, buvo SLA įtariamos narės Angelos Atwood.

Šešiams SLA nariams žuvus, FBI ieško dviejų Harris ir Petricijos. Jei ir yra daugiau tos gaujos narių, tai jie policijai nežinomi ir, greičiausiai, nepavojingi. Netoli sudegusio namo gyvenusi jauna negrė mergina papasakojo policijai, kad žuvusios baltos merginos ją įkalbinėjo stoti į SLA gaują ir padėti sukelti revoliuciją, tačiau ji pabijojusi.

Kunigo duktė Hall jaunystėje buvusi jautrios sielos, ji kovojusi prieš karą Vietname, mėgusi jungtis į įvairius protestus. Jos tėvas tvirtina, kad ji yra savo įsitikinimų kankinė. Ji buvo 29 m.

ČIKAGA. — Praėjusios savaitės lietus sukėlė Vidurio vakaruose potvynius, trys žmonės nu-skendo.

BEN CAT. — Pietų ir Šiaurės Vietnamų kariuomenės kovoja jau penktos dienos 25 mylios į šiaurę nuo Saigono dėl svarbaus koridoriaus, kuriuo komunistai iš Kambodijos į P. Vietnamą siunčia amuniciją ir ginklus. Sekmadienį komunistai šventė Ho Chi Minho 84-tą gimimo sukaktį ir ta proga pagyvino kovas.

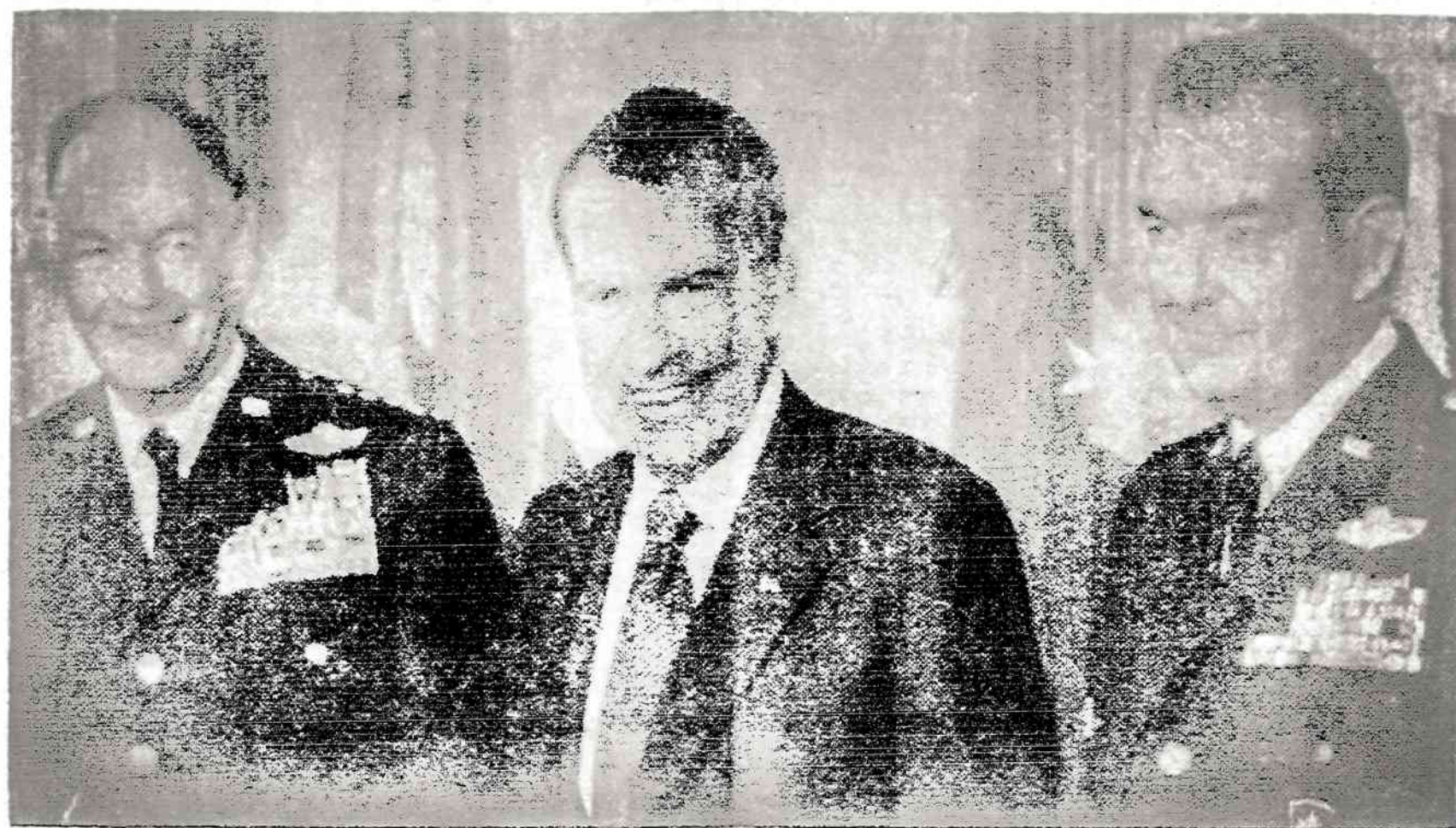
NEW YORKAS. — Amerikos žydų komitetas paskelbė 125 puslapių raportą apie krikščionių elgesį Amerikoje paskutinio Izraelio karo karo su arabais metu. Raporte sakoma, kad spalio mėnesio Yom Kippuro karas iššaukė katalikų ir protestantų užuojautą žydams. Raporte sumini visi katalikų vyskupų pareiškimai ir krikščionių spaudos pasisakyimai už saugią, nepriklausomą Izraelio valstybę. Rabinas Marc Tanenbaum pareiškė, kad "mes perengiame slenkstį į galimą taikos ir bendradarbiavimo tarp žydų, krikščionių ir musulmonų erą".

NEW YORKAS. — Airijos užsienio reikalų ministras Garrett Fitzgerald ragino amerikiečius nepriklausyti tokioms organizacijoms, kurių lėšomis yra ginkluojami Šiaurės Airijos teroristai. Aukos slapčiai arių armijai daug prisidėjo prie 1,000 žuvusių mirties Šiaurinėje Airijoje.

TOGO. — Prezidentas Etienne Eyadema iš Togo respublikos paskelbė, kad jis atsisako savo krikšto vardo "Etienne" ir pasirenka naują, afrikietišką vardą, — "Ghansimbe". Prezidentas pridėjo, kad jis nesiekia daryti įtakos Togo piliečiams, kad ir jie keistų savo vardus.

ADDIS ABABA. — Tarptautinės futbolo rungtynės tarp Etiopijos Asmara klubo ir Kenijos Abalaha baigėsi muštynėmis. Teisėjas iš Zairės turėjo rungtynes nutraukti. Žiūrovai įsijungė į muštynes ir policija pradėjo šaudyti į žiūrovus, buvo nemažai sužeistų.

SYDNEJUS. — Australijos parlamento rinkimuose darbičių partija laimėjo labai mažą persvara, gaudama mažiau atstovų, negu turėjo prieš rinkimus.

Prezidentas Nixonas su dviem aviacijos generalais. Kairėje — generolas George Brown, paskirtas jungtinio kariuomenės štabo viršininku. Dešinėje gen. David Jones, ligi šiol vadovavęs JAV karo aviacijai Europoje, paskirtas aviacijos štabo viršininku.

ATOMINIS BANDYMAS LABAI PAKĖLĖ INDIJOS GYVENTOJŲ PASITIKĖJIMĄ

NEW DELHI. — Atominių užtaiso susprogdinimas Indijoje labai pakėlė žmonių moralę, tačiau stebėtojai abejoja, ar šitoks prestižo pakilimas padės Indijai išspręsti kitus, ekonominės ir socialinės krizės klausimus. Opozicijos partijos jau klausia, ar teisingai Indijos vyriausybė elgiasi, išleidama atominiams tyrimams dideles sumas pinigų, kada 80% Indijos vaikų nepavalgo, kiek reikia.

Susprogdinusi atominį užtaisą, Indija įsijungė į pasaulio galimybių valstybių eilę: Ameriką, Sovietų Sąjungą, Prancūziją, Britaniją, Kiniją ir dabar Indiją, visos turi pajėgumą gaminti branduolinius ginklus. Indijos spauda paskelbė šią žinią antrąsiais: "Indijos genijus triumfuoja", "Tauta yra sujaudinta" ir pan. Kiti laikraščiai, pasidžiaugę laimėjimu, nurodo, kad šalia atominės energijos reikėtų panašiai susprogdinti ekonominę, politinę energiją.

Ar teisingu keliu vyriausybė eina, klausia opozicijos spauda? Indijoje iš 580 mil. gyventojų, 175 mil. gyvena pusbadžiai, užuojautą žydams. Raporte sumini visi katalikų vyskupų pareiškimai ir krikščionių spaudos pasisakyimai už saugią, nepriklausomą Izraelio valstybę. Rabinas Marc Tanenbaum pareiškė, kad "mes perengiame slenkstį į galimą taikos ir bendradarbiavimo tarp žydų, krikščionių ir musulmonų erą".

NEW YORKAS. — Airijos užsienio reikalų ministras Garrett Fitzgerald ragino amerikiečius nepriklausyti tokioms organizacijoms, kurių lėšomis yra ginkluojami Šiaurės Airijos teroristai. Aukos slapčiai arių armijai daug prisidėjo prie 1,000 žuvusių mirties Šiaurinėje Airijoje.

TOGO. — Prezidentas Etienne Eyadema iš Togo respublikos paskelbė, kad jis atsisako savo krikšto vardo "Etienne" ir pasirenka naują, afrikietišką vardą, — "Ghansimbe". Prezidentas pridėjo, kad jis nesiekia daryti įtakos Togo piliečiams, kad ir jie keistų savo vardus.

ADDIS ABABA. — Tarptautinės futbolo rungtynės tarp Etiopijos Asmara klubo ir Kenijos Abalaha baigėsi muštynėmis. Teisėjas iš Zairės turėjo rungtynes nutraukti. Žiūrovai įsijungė į muštynes ir policija pradėjo šaudyti į žiūrovus, buvo nemažai sužeistų.

SYDNEJUS. — Australijos parlamento rinkimuose darbičių partija laimėjo labai mažą persvara, gaudama mažiau atstovų, negu turėjo prieš rinkimus.

Naujasis Vok. Vokietijos koncleris Helmut Schmidt, 55 m., buvęs finansų ministras.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

● Čikagos 1-st National Bank pakėlė paskolų nuomos iki 11 ir 3/4.

● Naujas Prancūzijos prezidentas perims pareigas ateinančią pirmadienį.

● Portugalijos vyriausybė paskelbė, kad suimti buvusios vyriausybės nariai bus išleisti apsigyventi Brazilijoje.

● Vakar prezidentas Nixonas kalbėjo apie sveikatos draudimą. Kongrese šią savaitę bus svarstomi valstybinio sveikatos draudimo įstatymai.

● Šią savaitę laukiama susitarimo dėl Sirijos-Izraelio karo jėgų atitraukimo Golan fronte. Sekretorius Kissingeris kasdien planuoja skristi į Siriją, o vakare — grįžti derėtis į Izraelį. Manoma, kad iki penktadienio bus susitarta dėl visų klausimų.

● Naujos Portugalijos vyriausybės ministras Antonio de Almeida Santos atvyko į Mozambiką tartis su sukilėlių atstovais dėl kolonijos ateities. Savaitės pabaigoje jis skris į Angolą.

● Ohio sunkvežimio šoferiai nubalsavo neprisidėti prie streiko, kurį organizuoja nepriklausomi sunkvežimio šoferiai.

● Pietų Korėjoje trys ginkluoti vyrai nušovė policininką ir pagrobė 40 įkaitų, užsidarė vienam restoraną.

● Portugalijos užsienio reikalų ministras Soares pareiškė, kad vyriausybė norėtų užmegzti diplomatinis ryšius su Sovietų Sąjunga ir Kinija.

● Belfasto protestantų darbo unių centras pareiškė, kad elektros jėginių streikas neuždarys, palikdamas vieną trečdį jėginių gamybos vandens pompų varymui, ligoninių reikalams ir kitiems viešosios tarnybos darbams. Fabrikams elektros srovė nebus teikiama.

● Izraelio trys kareiviai sekmadienį buvo sužeisti Golan aukštumose. Vienas kareivis mirė nuo anksčiau gautų žaizdų.

bus sprogimas. Policija nežino, kurioje garaže sprogimas įvyks, ir bomba sprogo po kelių minučių.

Tarp sužeistų yra Willard Schmidt, atvykęs į Britaniją iš Ohio. Po pirmo bombos sprogo įvyko antras mažesnis, kai užsidegė vieno automobilio gazono tankas.

PRANCŪZIJOS PREZIDENTU, MAŽU BALŲ SKIRTUMU, TAPO D'ESTAING

PARYŽIUS. — Konservatyvių pažiūrų finansų ministeris Valery Giscard d'Estaing sekmadienį buvo išrinktas trečiuoju Penktosios Respublikos, kurią įsteigė generolas Charles de Gaulle, prezidentu, jau 20-tuoju nuo Prancūzijos respublikos pradžios. Jis nugalėjo socialistą Francois Mitterrand labai didele balsų persvara. Jis gavo tik 1.5% daugiau už Mitterrandą, kurį rėmė ir stipri Prancūzijos komunistų partija. Iš 26 milijonų balsų, Giscard d'Estaing gavo tik 371,814 balsų daugiau už savo konkurentą.

Atvyko speciali Maskvos delegacija

WASHINGTONAS. — Andrew karo aviacijos bazės aerodrome sekmadienį nusileido lėktuvas su specialia Sovietų Sąjungos delegacija, atvykusia tartis su Amerikos kongreso atstovais dėl tolmesnio santykių plėtimo ir gerinimo.

Sovietų delegacijai vadovauja Borisas Ponomarevas. Delegacija sudaryta iš Aukščiausios Tarybos narių, kurie bus Senato ir Atstovų Rūmų svečiai. Delegacija numato viešėti Amerikoje 10 dienų.

Ponomarevas pasakė amerikiečiams, kuriems vadovavo Alabamos demokratas senatorius John Sparkman, turįs viltį, kad šis sovietų "parlamentarų" vizitas ves į reguliarius, vaisingus kontaktus tarp Kongreso ir Aukščiausiojo Sovieto.

Ponomarevas yra sovieto užsienio reikalų komiteto pirminkas ir politbiuro narys-kandidatas. Kiti delegacijos nariai yra: Tasso agentūros direktorius Leonidas Zamiatinas, Izvestijos redaktorius Levas Tolkunovas, Literaturnaja Gazietra redaktorius Aleksandras Čaplanovskis, spaustuvių valstybinio komiteto pirm. Borisas Stukalinas, Ukrainos Vinnicos rajono komiteto pirm. Vasilis Kavunas, Ivanovo Aštuntojo Kovo audyklos direktorė Zoja Puchova ir Pravdos politinis komentatorius Georgijus Zukovas.

Senatorius Sparkmanas pasakė: "Tebūnie šis vizitas tik pradžia metai iš metų būsimų vizitų geresnių santykių išvystymui".

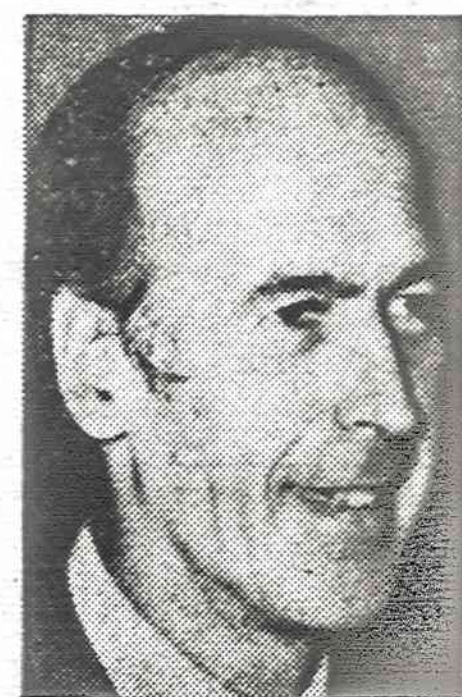
Senatorių Sparkmanas pasakė: "Tebūnie šis vizitas tik pradžia metai iš metų būsimų vizitų geresnių santykių išvystymui".

Ukraina nesilaiko didžbrolio gairių

MASKVA. — Pravda paskelbė, kad praėjusią savaitę įvyko Ukrainos komunistų partijos centro komiteto posėdžiai, kuriuose kalbėjusieji pripažino nukrypimus nuo "leninizmo kelių". Ukrainoje labai esą stiprus nacionalizmas, partijos veikėjų tarpe pasireiškias apsnūdimas, budrumo stoka.

Karčių žodžių teko išgirsti Ukrainos spaudai ir radiui, kurių ideologinis lygis esą žemas. Ukrainos mokslo žmonės turį rimtų trūkumų, nes jie laikosi atokiai nuo politikos, pasidarę dogmatiški, nesirūpina "aukštos atakomybės atmosfera". Kai kurie rašytojai ir artistai pametę klasių kovos gaires ir patekę į madingas įvairių užsienio meno rūšių įtakas. Partijos komitetai ateityje raginami glaudžiau dirbti su artistų ir rašytojų uni-jomis.

Centro komiteto suvažiavime kai kurie pareigūnai buvo apkaltinti vietinių interesų pirmumo toleravimu, tautinio susiaurėjimo ir išdidumo puoselėjimu.

Prancūzijos piliečiai labai gausiai dalyvavo rinkimuose, net 87%. Naujas prezidentas pareiškė po rinkimų, kad persvara galėjo būti didesnė tačiau jis bandysias išpildyti jam patiktą atsakomybę ir įgyvendinsias reformas, kurių prancūzai pageidauja: politines, ekonomines ir socialines. Jis priminė, kad Amerikos rinkimuose prieš 14 metų prezidentas Kennedy labai nedidele persvara nugalėjo Nixoną. Stebėtojai dabar laukia artimesnio Prancūzijos bendradarbiavimo su Vokietija, nes abiejų priekyje atstojato būvę finansų ministrai: kancleris Schmidt ir d'Estaing. Galima tikėtis ir didesnio Prancūzijos draugiškumo Amerikai.

Prezidentas Nixonas buvo vienas pirmųjų pasveikinęs telefonu naują prezidentą. Prancūzų spauda mano, kad santykiai tarp Prancūzijos ir Amerikos per ateinančius 7 metus bus geresni.

Rinkimų kampanijos metu d'Estaing pažadėjo atvesti į vyriausybę daug naujų žmonių. Laukiama, kad jis pasiūlys premjero vietą kuriam nors degolininkų politikui, nes jis buvo išrinktas degolininkų balsais.

Naujos Prancūzijos vyriausybės pasisekimas daug priklausys nuo darbo unių paramos. Kai kas bijo, kad unijs, keršydamos už socialistų kandidato pralaimėjimą, trukdys naujai valdžiai streikais ir įvairiais reikalavimais.

MIAMI. — Muitinės tarnautojai nustebo, kai vilkinis muitinės šuo "Rip" pradėjo loti prie vieno cementinio pedestal, ant kurių paprastai statomos kiemuose statulos. Muitininkai, patitkėdami šuns uosle, pagręžė vieną 400 svarų pedestalą ir rado viduje užcementuotą dėžę su 80 svarų marijuanos. Kituose pedestaluose irgi būta paslėtos marijuanos, kurios konfiskuota 800 svarų.

Pravda paminėjo, kad Ukrainos partijos generalinis sekretorius Vladimiras Ščerbickis kalbėjo, tik nenurodo, ką jis pasakė. Ščerbickis buvo pastatytas prieš dvejis metus į Piotro Selsto vietą, kuris buvo atleistas kaip stokojas budrumo kovoje prieš Ukrainos nacionalizmo apraiškas.

Kanados naujienos

Dail. Tamošaitienės parodą Ottawoje

Praeitą penktadienį gegužės 17 d. Kanados sostinėje Ottawa, atidaryta žinomos dailininkės Anastazijos Tamošaitienės Tamošaitienės darbų paroda, kuri tęsis dvi savaites iki gegužės 31 dienos. Parodą vyksta Goethe's Institute, 35 O'Connor street, darbo dienomis nuo 10 iki 6 valandos, o šeštadieniais nuo 10 iki 3 val. Parodą remia Kanados Valsčių Sekretoriaus Departamentas ir Kanados Lietuvių Bendruomenės Otavos Apylinkė. Paroda vienu gobelenų, kurių išstatyta net dvidešimt septyni! Štai bent keli tų gobelenų pavadinimai: Naktis ir Diena, Gintaro Rūmai, Lapkričio Rauda, Egles Pasaka, Eglės Vestuvės, Brolių Juodvarniai, Baltijos Pasaka, Knygnešiai, Lietuva ir t. p. Apie ją ir jos šakotą kūrėją galima plačiai skaityti Lietuvių Enciklopedijos XXX t. 320-321 psl.

Či mus ir auginus. Či mus menų ir folkloru turtingoje žemėje, ji tas savo tautos brangenybes pradėjo jausti savo siuviniuose ir audiniuose, atgaivindama ir išpopuliarindama lietuvių tautinius drabužius, o pradėjusi austi ir tapyti kilimus ir gobelenus sėdama jiems motyvus iš neišsemiamo savo tau-

tos seniausios kultūros lobyno. Tėvynę rusams okupavus ir paverigus, ji su savo vyru, taip pat žymių lietuvių liaudies meno ekspertu dailininku Antanu Tamošaičiu, apsigyveno Kanadoje, netoli Kingstono, Ont., kur abu pasidarė plačiai žinomi ir aukštai vertinami kaip meno kūrėjai ir kaip meno mokytojai. Jiedu drauge ar pakaitomis ne tik ruošia savo darbų parodas, bet ir paskaitas apie meną ir pamokas kaip austi ir tapyti dailės dalykus. Jie yra turėję savo darbų parodas, paskaitas bei kursus žymioje dalyje Kanados miestų ir JAV miestuose Chicago, Rūmai, Los Angeles, Baltimorėje, Bostone, Clevelande ir kt.

Dailininkė Tamošaitienė parodos konspekte pristatydama publikai Birutė Nagienė be kt. rašo:

Jos įnašas į lietuvių dailės meną yra ne tik labai svarbus, bet ir vienkartinis. Į šio krašto kultūrinę mozaiką, dalyvaujama mūsų ir kanadiečių parodose, dėstydama kilimų ir gobelenų meną, populiarindama ir supažindindama su lietuvių liaudies menais audiniais, Anastazija Tamošaitienė įdeda ne tik originalią savo, bet ir mūsų liaudies kūrybingumo skeveldrą.

Eglė — Žaliųjų karalienė (gobelenas)

MANITOBOS NAUJIENOS

Zigmas Brazauskas ir jo auklėtinis

Netekęs savo mylimos žmonos, Zigmas Brazauskas desperatiškai ieškojo kuo "užmušti" laiką ir tęsti savo sudužusį gyvenimą. Jis savo darbštumu pasiekė to, kad Kanados gamtininkų tarpe įsigijo žinomą vardą kaip pažangus daržininkas ir sodininkas. Savo sodeį prie namų jis per keletą metų pavertė parodiniu botanikos kampu, kurio pamatyti atvyksta iš visų sodininkystės mokyklų ekskursijos ir jis kaip toje srityje atsižymėjęs yra apdovanotas įvairiais pagyrimo diplomais ir medaliais. Jam pavyko aklimatizuoti ir vešliai išauginti kai kuriuos vasmedžius, kurie nebuvo net mėginami auginti, kadangi atrodė Manitoaba per šalta vasmedžiams.

Bet Zigmą gyvenimą radikaliai pakeitė ir jam davė prasmę atradimas toje mokykloje vieno neurologiškai suirusio ir aklo berniuko Clarence Asham.

Daugeliu atžvilgių Clarence Asham atrodė esąs beviltiškai atsilikęs ir nepagydomas.

Vieną dieną Zigmas Brazauskas pastebėjo, kad jo mokinys Clarence astistojęs prie mokyklos pianino vienu pirštuku spaudė klavišus, norėdamas pagauti per radiją girdėtos dainos melodiją. Pastebėjęs tame 12 metų berniuke palinkimą į muziką ir spėdamas jame glūdinti talentą, Brazauskas 1965 metais ėmėsi rimtai jį mokyti. Ilgai truko, kol jis įkalė Clarence galvon, kad melodiją reikia gaudyti dešine ranka, o akompanuoti kaire. Skambinimo techniką vaikas pasigavo gana greit, ir kai tai buvo atsieta, jo nuo piano nebuvo galima atskirti. Jis pasirodė muzikos genijus, bet protiniai pasiekimai buvo maži.

Ilgai netrukus Clarence pradėjo be klaidų skambinti bet kurią per radiją vieną ar porą kartų nusiklausytą dainą. Pats būdamas muzikalus ir muziką mėgęs tas Zigmas ėmėsi pilnu tempu apmokyti vaiką ir mokykloje ir savo namuose. Pagaliau jis sumanė išmokyti Clarence groti fortepijoniniu akordeonu, ir netrukus sudarė dviejų orkestrą — vaikui grojant akordeonu jis pats akomponavo pianu. Jiedu pradėjo pasirodyti publikai, kuri to mini-orkestro koncertais tiek susižavėjo, kad aklaį muzikantą apdovanojo net keliais akordeonais ir kitokiomis dovanomis. Jiedu pradėjo koncertus ruošti visoje Manitoboje ir per Manitobos radio ir televizijos stotis. Spaudos atsiliepimai bu-

vo entuziastingi, pasiekdami net rimčiausio Kanados žurnalo McLean skiltis. Clarence spaudoje buvo lyginamas su garsiaja Helen Keller, kuri nuo pat antrųjų metų amžiaus metų likusi akla ir kurčia, tačiau baigė Radcliffe kolegiją pasidarė žymi pedagogė ir rašytoja, pagarsėjusi savo prakalbomis ir raštais ne tik visoje Amerikoje, bet ir visame pasaulyje. Tai ko gali pasiekti, kad ir fiziškai invalidas žmogus gerų mokytojų rankose, o toks mokytojas yra Zigmas Brazauskas, paaukojęs tūkstančius valandų savo laiko, didžiąja dalimi savo asmeninio laiko, norėdamas išauginti iš dviosios gelmių jo pastebėtus ten slipinčius talentus.

Pašventęs dar keliasdešimt eilių Brazausko charakteriui parvaizduoti, straipsnio autorius apgailestauja, kad vieta laikraštyje nebeleidžia ilgiau straipsnį tęsti, nors apie šio nepaprasto ir humaniško žmogaus (Zigmo) gyvenimą ir darbus esą reiktų toms prirašyti.

"Visa, kas galima galutinėje analizėje apie Zigmą Brazauską pasakyti tai, kad jis yra ypatingai brangus ir pageidaujamas įnašas mūsų bendruomenėje", rašo Kelly Armstrong. "Už savo žmoniškumą, už jo intriguojantį ir pamėgstamą charakterį jis tikriausiai yra žymiausioji asmenybė mūsų centrinėje Lygumų bendruomenėje", baigia straipsnį autorius. J. Pr.

ROCKFORD, ILL.

Pensininkai neusileido

Mūsų žymųjį pensininką Augustą Pocių netikėtai liga paguldė ir ligoninė ir dėl tos priežasties suplanuotieji pensininkų pusryčiai neįvyko. Buvo atidėti vėlesniam laikui.

Štai mūsų kietasis žemaitis Augustas jau sutvirtėjo ir pasakė, kad pensininkų negalima apvilti ir kad žadėtieji pusryčiai įvyks ateinantį sekmadienį gegužės 26 dieną Lietuvių Klube. Kas buvo įsigiję biljetus, tie bilietai tebegalioja, yra geri. Kviečiami dalyvauti pensininkai ir jų draugai. Pusryčiai prasidės lygiai 8 val. ryto ir tęsis iki 12 val. dienos.

Bus skanūs valgiai iki soties ir gera progą susitikti, pasimatyti ir pasikalbėti. Tai pensininkų dienos, dėlto nereikia namie sėdėti! Pasimatysime!

Zvalgas

Dr. Ant. Ramūnas palydėtas amžinastin

A. a. prof. Antanas Ramūnas-Paplauskas staigiai mirė š. m. gegužės 11 d. 7 v. r. Otavoje savo namuose. Prieš dvi savaites buvo turėjęs nedidelį širdies smūgį, bet būdamas nepaprastai stiprios sveikatos, į tai nekreipė per daug dėmesio. Gegužės 11 d. rytą atsikėlęs skaitė knygą ir kai žmona Marija klausė, kaip jaučiasi, atsakė "gerai". Po valandėlės grįžusi žmona rado prof. Antaną ramiai sėdintį, bet pamėlusį. Supratusi padėti, skubiai iškvietė greitąją pagalbą. Atvyko su ja ir gydyjai, bet pagelbėti jau nebegalėjo — nevēžė ligoninėn. Buvo konstatuota staigi mirtis nuo širdies priepuolio.

Prieš keletą metų velionis turėjo nevieną sunkią vidurių operaciją, bet ją atlaikė ir galėjo normaliai dirbti. Prieš mirtį dar rengėsi atidaryti Otavos un-to galerijoje dail. T. Valiaus parodą, kuri buvo rengiama jo (prof.

A. Ramūno) vadovaujamo Lygumų Pedagogikos Centro iniciatyva. Deja, jo sparnuotas žodis nutilo, liko kalbėti tik parašytieji veikalai.

Prof. A. Ramūnas palaidotas gegužės 14 d. Toronto lietuvių kapinėse Mississaugoje. Pirmos gedulišgos pamaldos buvo atliktos Otavoje universiteto šventovėje 11 v. r. Tos pačios dienos vakarą 6 v. Toronto lietuvių šv. Jono Kr. šventovėje vysk. V. Brizgys atlaikė lietuviškas gedulo pamaldas. Iš čia velionis šeimos narių, artimųjų, bičiulių ir plačios visuomenės buvo palydėtas į kapines.

Velionies liūdi žmona Marija, keturi vaikai Otavoje, brolis Montrealyje, giminės Lietuvoje, Otavos ir Montrealio universitetai, kuriuose dėstė, visa Lietuva tėvynė ir išeivijoj. (T. Ž.)

Karvės pralenkė traukinį

Prieš gerą savaitę Chicago & Northwestern Transportation kompanija "apturėjo" didelį akibrokšmą, kad jos traukinį pralenkė ir lenktynės laimėjo dviratininkai, grįždami iš Lake Geneva į Chicago.

Viena gėda — ne gėda — ke-

liomis dienomis vėliau, tiksliau sakant pirmadienį, gegužės 13 dieną ši sena susisiekimo kompanija pergyveno ir kitą "blamazą": lenktynėse su karvėmis C & N linijos traukinys lenktynės su karvėmis pralaimėjo. Tą dieną traukiniui grįžtant į Chicago būrys jaunų karvių ir veršiukų iš Northern Pump farmos, į pietus nuo Richmond, pradėjo "žyioti" gretimai geležinkelio linijos, per gerą pusę mylios bėgdamos lygiomis su traukiniu ir jį pralenkėdamos.

Vienas tuo traukiniu važiuojęs keleivis Edward Schreiber tvirtina, kad karvės būtų traukinį visiškai pralėkusios jei ne tvora, kuri tolimesnes lenktynes nutraukė.

KALBYK PALS IR PARAGINK
KUTUS SKAITYTI
NAUJINIENAS

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Citažetės išpažintų oku-
liuotoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikančių ir intymų nuotykių,
prasymai, pamai ir gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, grafiškai
30 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metai" poeto
vado Rastemo vertimas. Gražus leidimas, 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Kocius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK ir
auto bruoza, paliečiantis laiko Lietuvos valstybes ir jos kaimynų istoriją
111 psl. Kaina \$3.00. Kietas viršelias \$4.00.

Jaukuma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jaa u
atas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiųsus čekį ar
piniginę perlaiką

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

No Sweat Savings.

Sometimes the hardest work of all is trying to save a few extra dollars. Those everyday necessities just seem to eat up your paycheck until there's nothing left to tuck away for the future.

But there is an easy way to build a nest egg. The Payroll Savings Plan. Just sign up where you work, and any amount you specify will be set aside from each paycheck and used to buy U.S. Savings Bonds. It's so simple, you almost forget your money's there working for you.

And, pretty soon, you'll be surprised at how your savings have grown. The Payroll Savings Plan. Takes some of the perspiration out of planning ahead.

Take stock in America.

Bonds mature in less than six years. Buy 5 Bonds per \$100 balance when held to maturity of 5 years, 20 months (45 the first year). Bonds are redeemable at your bank. Interest is not subject to federal estate tax.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

MIRTIES PRASMĖ GAMTOJE

(Skaityta Alvado vakaronėje gegužės 4 d., minint a. a. Romo Kalantos dviejų metų Laisvės Aukos sukaktį)

Romo Kalantos ir trijų jo bendrininkų: Stonio, Andriuskevičiaus, Želvio aukščiausio kilnumo mirties auka, jiems tampant gyvais, degančiais žibintais — nukreiptais jų šauksmo į visų keiturius pasaulio kraštus: Tikėjimo, Laisvės Lietuvai!... galbūt ryškiausiai ir prasmingiausiai vaizduoja įdomus įvykis, nežilgo po to stebėtas vienam Brooklyn, N. Y., skvere. Du jaunuoliai, mergaitė ir berniukas, suklaupę meldėsi prieš iškeltą liepsnose skęstančio Romo Kalantos atvaizdą, su užrašu jo viršuje: Freedom for Lithuania!... Nustebę praeiviai, sustoję, aplinkui būriavosi, teiraudamiesi, kas atsitiko, ką tai reiškia?...

Šie keturi didieji lietuviai savanoriškai, protesto vardan prieš okupantą, nusprendė išsilaisvinti iš nepakenčiamos, žiauros, beprasmiškos svetimųjų priepaudo bei vergijos, kad laisva dvasia galėtų veikti ir siekti — kas gyviems esant buvo uždrausta. Jų auka, jų siekiai, troškimai nedings, jie uždegs kitus, kaip niekas šioje žemėje nedingsta, tik pakeičia savo formas, esmę bei būdą. Tai patvirtina ir dr. Vincas Kudirkos besąlyginis pasiaukojimas ir pastangos prikelkti laisvės ir tautinio sąnuolio lietuvių tautą.

Nuo seniausių laikų protau-

jantį žmogų (homo sapiens) visais amžiais kamuoją, kelia nerimo, didieji, slėpiningieji visatos klausimai bei reiškiniai: kodėl taip vyksta? Kas yra, ir kur yra gyvybės, dvasios, medžiagos pradžia, jų santykis, esmė, ryšys? Kokia yra gyvenimo (gyvybės) ir mirties prasmė?

Šių laikų filosofų-teologų sampratoje dvasia ir medžiaga gali reikšti tik dviem kiek skirtiniais jų santykiais. Būtent, tikrovine (fenomenologine), ar dvasini (metafizini) teologine prasme. Pagal 1-ją — dvasia yra susijusi su medžiaga ir tuo būdu Dievo Kūryboje tapusi pirmąja pasaulio fenomenu (Sankrito šventraštis: Pradžiatat). Čia Dievas pasaulio Kūrybos pradžioje sudarė nesibaigiantį gyvybės ir sielos (žmoguje), saikytum, fondą, iš kurio tryškia per amžius gyvybės ir sielos šaltinis, besijungdamas su atitinkančiom medžiagos formom (Šv. Jono evang.: Pradžioje buvo žodis...).

Pagal antrąją — žmogaus dvasia (siela) nepareina iš pasaulio pradinio tikrovės fenomeno, bet Dievas nuolat iš Dangaus į kiekvieną šventąjį (žmogų) veikia savo stebuklu, tai poetiškai yra išreiškę rusų rašytojas Lermontovas: "po nebu polnoči angel letel... on dušu mladuju vobjati-

jach nios, dlia mira pečali i slioz (padange pušiaunakty angelas skrido, jis nešė, ašarų, vargų pasauliui apglėbęs, jaunąją sielą).

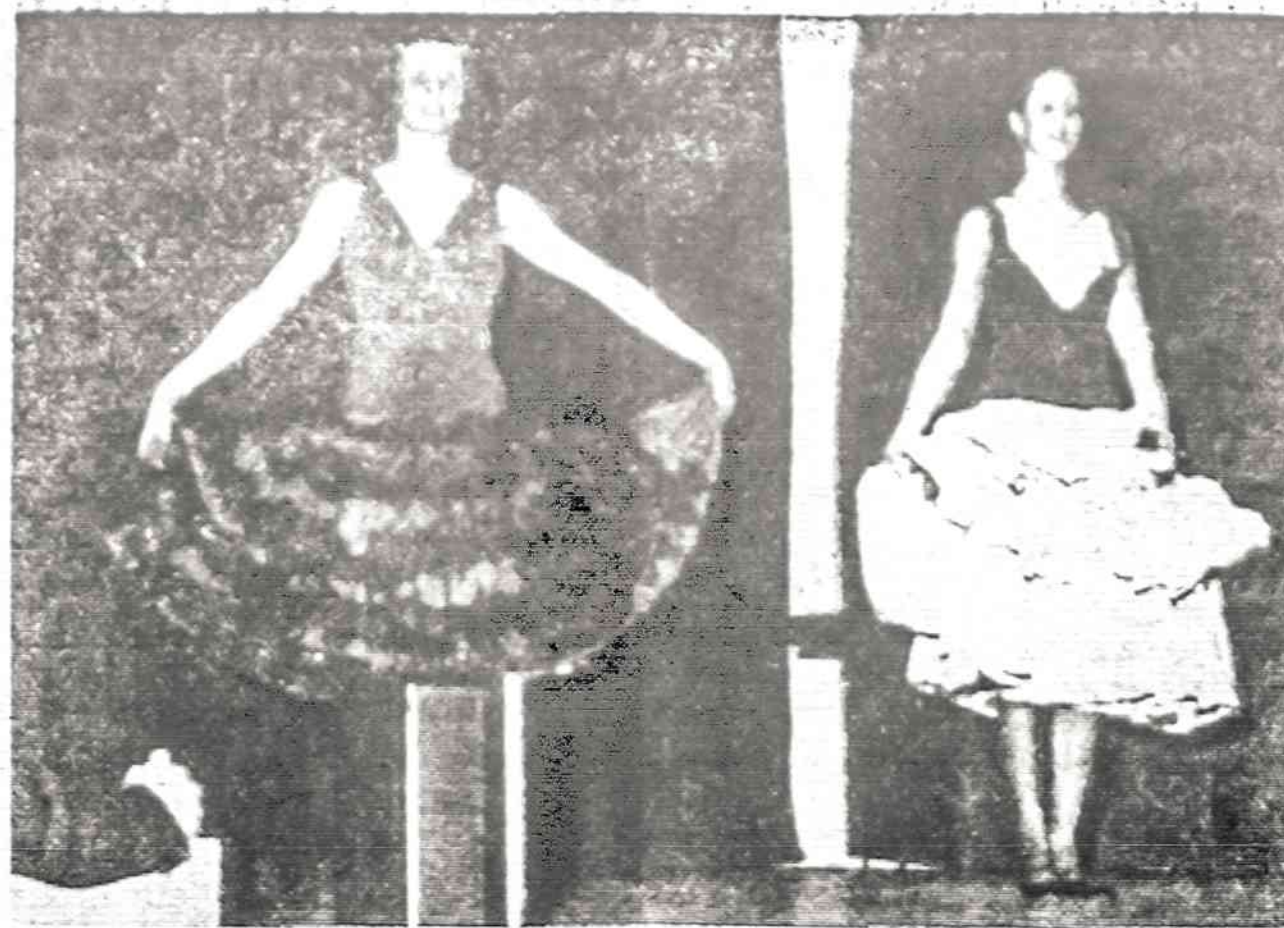
Palikdamas metafizinius (dvasinius) gyvenimo ir mirties klausimus gvildinti šios srities žinovams, aš trumpai kalbėsiu, kaip gamtininkas, apie realųjį (tikrąjį) reiškinį, kuris be atvangos vyksta prieš mūsų akis, kaip savo rūšies, sakytai, gyvybės ir mirties žaismas gamtoje. Tai vaizdžiai ir tiksliai išreiškė poetas Binkis šiais žodžiais:

Eidama nepamiršk pasiimt [vainikus (ir be jų)], Toks pasaulis puikus, toks [žiaurus, įvairus, Jame pinas vainikan ir gėlės ir [kraujas! Tik pažvelk, tik pajusk jo [būtybės pradus! Jis kas valandą kitas, kas [valandą naujas.

Iš tiesų, kaip tik mes dabar gyvename vieną gražių metų dalių — pavasarį, tą gamtos atbūdimą, jos prisikėlimą į naują gyvenimą šventę. Nauja, skaidriai žalia lapija rėdosi žolės, medžiai ir krūmai, įvairiausių spalvų žiedais, jie puošiasi, šios pavasario šventės iškilmes sutikdami ir drauge jas švędami. Susidaro laikinos iliuzijos vaizdas, kad štai mirtis nugulėta, ir mes, tartum maži vaikai, džiaugiamės šiuo gamtos pergalės prajovu, bet šiam džiugesy mes čia pat tampame apvilti, kai matome, kad mirties dalgis žiauriai ir toliau be jokio galėsčio skina ir žlugdo šias gamtos puošmenas...

Mums gyviems gaila visko, ką mirties dalgis palietė. Gaila nušuktos, bevystančios darželio gėlės, nupiautos laukų kvapnios ramunės, ar nušienauto savo švelnią galvelę bekeliančio ir pumpurus beskleidžiančio pievos čiobrelio, ar geltono barškūčio. Nepalyginamai širdies skausmo perverti burnojame ir keikiamame žiaurųjį likimą, negailėsi išplėsusį, pačiame žydėjimo amžiuje, mums taip artimus ir brangius asmenis. Iš patyrimo mes jau gerai žinome, kad mūsų raudos, verskmai čia nieko nepadės, nepagelbės...

Tad bent kartą, šaltai pagalvoję, pasvarstykime kas įvyktų, jei staiga šis gyvybės ir mirties žaismas mūsų pasauly išnyktų ir dievaitės Mirties dalgis visai

St. Butkaus šaulių kuopos gegužės 4 d. Lietuvos namuose įvykusio išpūdingo koncerto metu atliko dalį programos dvi balerinos kanadietės iš St. Catharines: Valdiutė Šatkaitė ir Kathi Mugnes ir Detroito St. Butkaus kanklininkų būrelis, vadovaujamas Danutės Petronienės. Vadovė ir kanklininkės telegrama pasveikino muziką Oną ir Alfonsą Mikulskį, sekantį žodžiais: "Skambinkit bočių kankles Lietuvos garbei". Nuotrauka K. Sragausko

Šaulių Rinktinės pavasarinis balius

Šaulių baliais lietuviškoji višumenė visada domisi. Kartais sunku patenkinti svečių pageidavimus, nes jų visada prisirenka daugiau negu galima sutalpinti. Šį kartą svečiai rinkosi iš arti ir toli. Netikėtai daug svečių atvyko iš Detroito, Mich. Šį kartą gausiai atsilankė kaimyninės Generolo Daukanto jūvės šaulių kuopa, kuri buvo pasirodusi rytojaus dieną švęsti savo veiklos dešimtmetį. Atvyko jos pirmininkas M. Maskvy-

atšiptų. Pasvarstykime ir pažiūrėkime, kas atsitiktų ir kaip reaguotų į visą tai mūsų aplinka, pavyzdžiui, medžiai, gyvuliai ir visa kas yra gyva pasaulyje? Į tai trumpai atsakysiu mintimis pareikštomis prieš 20 metų, prisimenant darbingiausiam amžiuje tragiškai žuvusį mielą draugą — bendradarbį (Girios Aidas, 1954).

Mes mišką pažįstame įvairiais metų laikais. Koks nepaprastas gyvybės pulsas suplūda jame, gaivinanties pavasario saulės spinduliams ir drungniems lietaus lašams jį palietus; skamba džiugi paukščių daina, apie jaunąjį priauglį besirūpinant, jį bepuoselejant. Augalai skleidžia savo pumpurus ir sužydi tūkstančiais įvairiaspalvių, kvapniųjų žiedų, iš kurių išeis milijonai sėklų. Tuo pat rūpesniu užimta — kruta, juda įvairiūšė gyvūnija.

Tik pažvelkime, koks nepaprastai didelis judėjimas ir darbas verda skruzdėlyne ir visur — ar vandeny, ar sausumoje, kur tik gyvybė plasta. Bet kartu mes išvysime ir kitą mums žiaurų reginį, kaip šis gamtos gyvybės vainikas apšlakstomas krauju, kaip gyviai kovoje už būvį, už išlikimą žūsta begaliniais skaičiais ir tik nedidelei mažumai pailėka ištvirti. Kaip lapė nusmaga kiškį, kaip vanagas sudrasa paukštelį, kaip skruzdėlė nugalabina višrą, kaip amaras naikina lapus, o vabzdys patį medį.

Galop ir visus šiuos laikinus laimėjimus išstinka tas pat mirties, sunaikinimo likimas. Tenka pripažinti, kad mirtis ir mirtis čia žemėje viešpatuoja. Mes žmonės įpratę tai laikyti žiaurumu, nors kai būva tai mums naudinga, mes tai skaitome teisėtu dėsniu. Bet drauge mes stebime, kad mirtis silpnosio gamtoje sudaro galimybę palaikyti stipresniojo egzistenciją. Ir tuo patikrina egzistenciją visatos.

Iš tiesų būtų liūdna, jei šis dėsnių nustotų veikęs. Jau Linne, botanikas, apskaičiavo, kad tik vienmetis, kasmet dvi sėklas duodantis augalas per 20 metų sudarytų apie vieno milijono priauglį, kuris po 40 metų pasiektų 160 milijardų, o po trijų žmonių kartų — tokį kiekį, kad šiam augalui visų penkių kontinentų nepakaktų. (Francė — das Leben der Pflanze). Vien laukų rožytė (Weidenroeschen) vidutiniškai į metus duoda pusę milijono sėklų, o yra augalų, duodančių milijonus.

(Bus daugiau)

la Pocienė, Bronė Rapeikienė, Julija Dikčienė, Ema Motiejūrienė ir Elzbieta Kinderienė. Okteto seniūnė ir reikalų vedėja yra Adelė Latonienė.

Oktetas padainavo: "Sesės šaulės" žodžiai A. Latonienės, muzika Fausto Strolis, "Oi kas sodai do sodeliai" — Stasio Šimkaus, "Kurteliai sulojo" — Broniaus Jonušo, "Tėviškėle" — Broniaus Budriūno ir "Miškų Gėlė".

Dainininkės paruošė ir pianu palydėjo muzikė A. Gabaliauskienė. Dainos skambėjo nuotaikingai gražiai. Šis okteto pasirodymas baltiaus proga šauliams, užpildžiusiems salę, buvo maloni savaitgalio atgaiva. Svečiai susidarė įspūdį, kad tiek okteto vadovė, tiek jo dalyvės turėjo daug dirbti, kol pasiekė meninio lygio. Jis yra daug aukštesnis negu pirmo pasirodymo metu.

Pabaigai visos dainininkės buvo apdovanotos rožių žiedais, o muzikė įteikta rožių puokštė. Svečiai dainininkėms gausiai plojo.

Šaulys Beinoras rinktinės pirmininko vardu padėkojo meninės programos atlikėjams ir pasveikino šaulius, gimusius baltandžio mėnesį.

Baltiaus dalyviai jiems sugie-

dojo "Tigrausių metų". Po meninės dalies, tesėsi skani vakarienė, kurią suruošė darbsios šaulės, vadovaujamos S. Cecevičienės, geros kulinarijos žinovės.

Vakarienės metu grojo nuotaikingas A. Ramonio orkestras, svečiai linksmai sukosi ir protarpiais dainavo. Gražus buvo rožių valsa, kur ponios pavasarinėmis gėlėmis puošniomis sukniomis gražiai derinosi su rožių žiedais. Svečiai skirstydami dėkojo rinktinės pirmininkui ir vadovui už tokį šventiškai nusiteikusių nepaprastą pulkų balį.

Balandžio 28 d. V. D. rinktinės šauliai-lės uniformuoti dalyvavo Generolo Daukanto kuopos jūros šaulių dešimtmečio šventėje; pamaldose iškilmingame posėdy, vykusiame Jaunimo centre. Tą pačią dieną V. D. rinktinės meno kuopelės vaidinčiai, vadovaujami J. Petrausko, Rockfordo mieste vietos lietuviams suvaidino dviejų veiksmų komediją: "Prakeiktas raštelis". Susirinko gausus būrys lietuvių, kurie labai šiltai sutiko vaidinimus, daug plojo, reikė pasitenkinimą ir nuoširdžiai svečius vaišino.

Išvyką į Rockfordą buvo nusikraidinta J. S. K. Petrausko lėktuvu. J. Kaunas

NAUJIENU PAVASARINIS PIKNIKAS

IVYKS SEKMADIENI,

Birželio mėn. 9 d. BUČO SODE

WILLOW SPRINGS, ILLINOIS

Visi lietuviai maloniai kviečiami į "N." pikniką

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

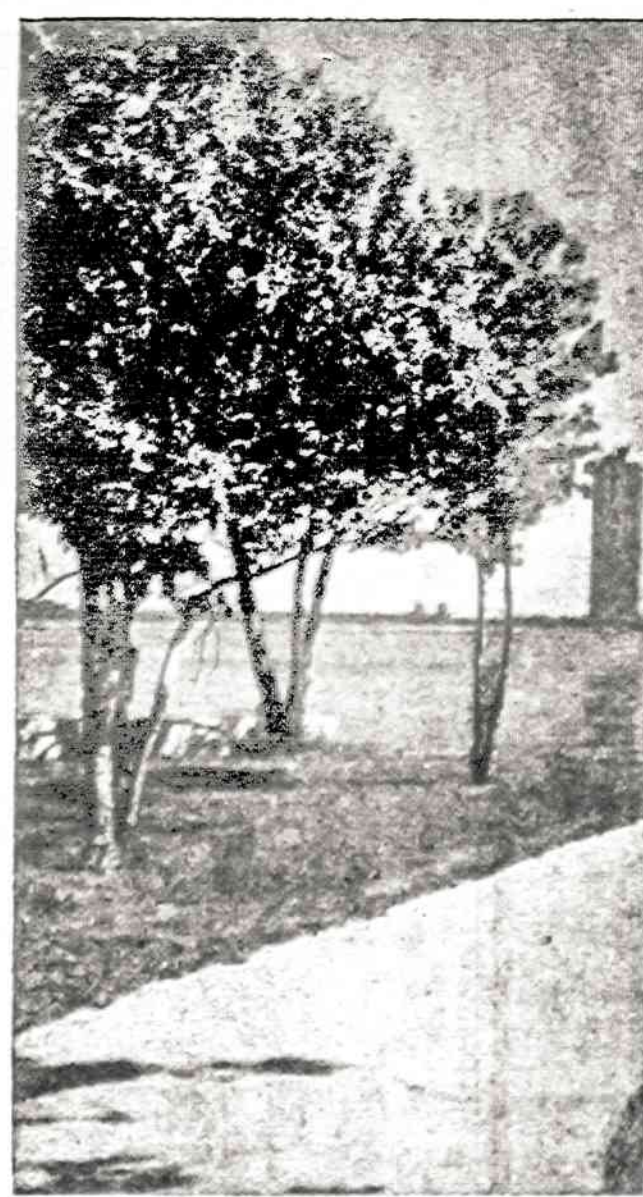
Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmą, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams išgyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

	PER ANNUM:
7 1/2%	\$5,000.00 OR MORE
	4 YEAR MATURITY
6 3/4%	\$5,000.00 OR MORE
	30 MONTHS MATURITY
6 1/2%	\$2,500.00 OR MORE
	1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100.

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year, \$13.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months. Canada \$24.00 per year; other countries \$25.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams \$24.00	
pusei metų \$13.00	
trims mėnesiams \$7.50	
vienam mėnesiui \$3.00	
Kitoje JAV vietoje:	
metams \$22.00	
pusei metų \$12.00	
trims mėnesiams \$7.50	
vienam mėnesiui \$3.00	
Kitose JAV vietose:	
metams \$22.00	
pusei metų \$12.00	
trims mėnesiams \$7.50	
vienam mėnesiui \$3.00	

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Zimanas atstovaus lietuviams

Iki šio meto Honanas Zimanas tiksliai skundė lietuvių Maskvai, bet ateityje jis atstovaus lietuviams sovietų sostinėje. Matyt, kad skundais jis įgavo labai didelio pasitikėjimo sovietų imperijos vadų tarpe, jeigu Maskva panorė, kad Zimanas visą laiką būtų po ranka ir galėtų atstovauti lietuviams. Sovietų valdžia "iškelė" Zimaną į aukščiausios tarybos deputatus.

Honanas Zimanas yra nepriklausomos Lietuvos laikas labai gražiai besivertusio turtingo Lazdijų žydo sūnus. Honanas su broliu Kaune baigė nepriklausomos Lietuvos universitetą ir gražiai vertėsi. Dabartiniu metu Honanas jau pasivadino Genriku. Iš visų duomenų atrodo, kad jau nepriklausomos Lietuvos laikais Zimanas užmezgė ryšius su Maskvos agentais ir gana glaudžiai su jais bendradarbiavo. Kai sovietų karo jėgos okupavo Lietuvą ir rusiškoji policija pradėjo saugliauti Zimaną nuo 1940 m. birželio buvo paskirtas komunistų partijos dienraščio Tiesos atsakingu redaktorium. Kai sovietų karo jėgos grįžo antrą kartą į Lietuvą, kartu su jomis atsirado ir Zimanas. Šį kartą jis grįžo su visu redakcijos štabu, popieriaus atsargomis ir kitais dienraščio spausdinti reikalingais darbiniais. Jis gynė po karo Michailo Suslovo įvestas žinynes, teisinio žiaurios jų darbus ir Tiesoje skelbė bauriausią melą apie lietuvių pritarimą sovietinei okupacijai ir norą įsijungti į Sovietų Sąjungą. Lietuviai su sovietų karo jėgomis ir jų atnešta santarka nieko bendro nenorėjo turėti, bet Zimanas Tiesoje rašė apie "lietuvių tautos išlaisvinimą" ir bendradarbiavimą su "didžiuoju broliu".

Tiesoje Zimanas teisinio raudonarmiečių, sovietų policijos ir Lietuvoje veikusių komunistų sauvale, bet tuo pačiu metu skundė įtakingesnius lietuvių sovietų imperijos valdovams. Kai buvo nustatyta dviveidiška Zimano elgsena komunistų lietuvių atžvilgiu, tai atsirado įtampa tarp įtakingesnių partijos vadų ir Zimano. Reikalas baigėsi tuo, kad Zimanas nuo 1971 metų sausio 1 dienos Tiesos redagavimą atidavė A. Laurinčiukui, o pats redaguoja partijos teoretinį organą Komunistą. Dabar jis auklėja jaunąją kartą, aiškindamas jiems leninizmą ir "tarpautinį komunizmą". Lietuviai komunistai pasipiktinę tokiu Zimano ir Maskvos elgesiu, nes sudaro įspūdį, kad partijos eilėse nebūtų nei vieno plunksna vedžioti mokančio komunisto, kuris galėtų redaguoti lietuvišką komunistų dienraštį ir teorinį žurnalą.

Maskvai buvo žinomas šis lietuvių komunistų nepasitenkinimas, bet ji nekreipė į tai jokio dėmesio. Maskvoje sėdintieji ir sprendimus darantieji sovietų valdovai lietuvių kalbos nemoka, net ir "tarybinėje" Lietuvoje leidžiamos partinės spaudos sekti negali, tuo tarpu Zimanas, mokėdamas gana gerai lietuviškai ir rusiškai, vykusi rusus informuodavo ne tik apie asmeninį kiekvieno Lietuvos vaduko gyvenimą, bet ir jo jausmus sovietų karo okupacijos reikalu. Valdovai, tarytum pasityčiodami, nekreipė dėmesio į lietuvių komunistų nuotaikas. Jie pasielgė atvirkščiai, ir labai įžiliai. Informatorių Zimaną jie parinko nuolatiniu "tarybinės" Lietuvos atstovu Maskvoje. Pastacių kandidatus į Maskvoje veikiančią "rinkiminę" komisiją, dabar rusai stato kandidatus į aukščiausiąją sovietą. Tiesoje paskelbtas toks oficialus pranešimas:

"Kėdainių rinkiminėje apygardoje Nr. 238 rinkimams į Tautybių Tarybą kandidatų į TSRS Aukščiausios Tarybos deputatus "užregistruotas Komunisto redaktorius Genrikas Zimanas". (Tiesa, 1974 m. geg. 14 d., 1 psl.).

Be Zimano, tas pats pranešimas sako, kad į tą patį aukščiausiąją sovietą kandidatų "iškeltas" ir sovietų laivyno kapitonas Leonidas Meljancevas. Kaip Zimanas, taip Meljancevas be reikalo nebūtų "iškelti". Jie buvo "išrinkti", galės ramiai gyventi Maskvoje ir kalbėti "tarybinės" Lietuvos vardu.

Daugeliui bus įdomu, kaip į aukščiausiąją "tautybių sovietą" iš Lietuvos gali būti siunčiamas kapitonas Meljancevas? Zimanas bent yra gimęs Lietuvoje, bet ką bendro su Lietuva turi Meljancevas? Pasirodo, kad jis turi daugiau, negu lietuvių žino. Meljancevas yra Baltijos jūroje žuvęs gaudančio ir Klaipėdoje stovinčio sovietų žvejų laivo "J. Uborevičius" kapitonas. Meljancevas lietuviškai gali nemokėti, bet Uborevičius mokėjo. Ką bendro sovietinės laivas turi su lietuvišiais? Pasirodo, kad jis labai daug turi. Jeronimas Uborevičius praeito šimtmečio pabaigoje gimė Utenoje ir mokėjo lietuviškai kalbėti. Pilietinio karo metu jis įstojo į raudonąją armiją ir bolševikams padėjo išsilaikyti valdžioje. Uborevičius buvo geras raudonarmietis ir dar geresnis organizatorius. Jis vadovavo kovoms Kryme ir užkariavo Vladivostoką, o kai paskyrė gen. Uborevičių visos Gudijos karo vadu, tai Stalinas išaiškino, kad Uborevičius nebuvo toks jau geras komunistas. Jis buvo sušaudytas 1937 metų kovo mėnesį Maskvos čekos rūsyje. Chruščiovo draugai išaiškino, kad Uborevičius buvo be pagrindo apšmeižtas ir be reikalingai sušaudytas. Jį, kaip sako, rusai rehabilitavo, o kad lietuviai komunistai aprimptų, tai nekaltai sušaudytą komunistą vardu pakrikštijo Klaipėdoje prisilaikantį žvejų laivą. Kad Lietuvos komunistai visai būtų ramūs, tai to laivo kapitoną Meljancevą rusai "išrinko" į aukščiausiąją "tarybą".

Jeigu Zimanas nebūtų karjeristas, tai jis pats būtų atsisakęs nuo šios kandidatūros. Jis turi žinoti, kad lietuvių turi pakankamai žmonių lietuvių reikalams Maskvoje ginti. Zimano įsibrovimas į lietuvių komunistų eiles, jo paruošti skundai ir dabar noras kalbėti lietuvių vardu sukelia daug daugiau pasipiktinimo pačių komunistų eilėse. Dar kreiviau į visą šitą reikalą pažiūrės didelė Lietuvos gyventojų dauguma.

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI SKELBKITĖS NAUJIENOSE

PRAEITIES APYBRAIŽOS

Rašo JONAS VALAITIS

2

Studentas Byla, baigęs mokslą, Lietuvon negrįžo ir iš viso, matyt, dėl karjeros Rusijos gilumoje pasilikęs, lietuvių darbais nepasidomėjo.

Atsimindamas savo brolių, dar studentą Juozą Kauką, mano mama kalbėjo, kad ji žmonės vadino apaštalu, nes, įsiavęs į brolio Andriaus aulinius batus, eidavęs, jei kur nugirdavo žmogų sergant, kad pagydytų ar bent paguostų; įsidėdavęs į kišenes ir lietuviškų knygelių (kalendorių, Aušrų).

Vieną vasarą atostogaudamas tėviškoje, J. Kaukas sumanė visas keturias savo seseris (Valaitienę, Gurevičienę, Andriulienę ir Brundzię) nuvežti į Vilnių, kad parodytų joms kungaikišką miestą ir Gedimino kalną su pilim. Vienos jo seserų vyras Parausių kaimo ūkininkas Jonas Brundza, dėl skubių vasaros darbų nenorėjo savo žmonos ir Vilnių išleisti. Bet J. Kaukas, nors jam reikėjo su saviu Brundza apsipykti, savo sumanytą įvykdė ir visoms keturioms savo seserims Lietuvos sostinę Vilnių parodė. Antanas Kriščiukaitis (A iš B), gabus rašyti, ne tik skaitė ir platinė draudžiamus raštus, bet ir bendradarbiavo "Aušroje" su savo straipsniais bei rašiniais (pvz., "Matematiškas žemės aprašymas"), o Liet. Kalendoriuje yra išspausdinęs satyras: "Kaimo mokslynioje", "Brička".

Kas dėl Vinco Kudirkos, tai nėra paslaptis, kad jis Varšuvoje net iki II universiteto kurso dar nebuvo atsipalaidavęs nuo lenkomanijos ir tiksliai paskaitęs Aušros numerį, pagal jo paties prisipažinimą, apsišarėjo — galėjosi dėl prasto veltui laiko, pasižadėjo visą save paskirti Lietuvai, kelti iš miego ir tatau su kaupu įvykdė. Atrodo, kad ir anksčiau bendravimas — susitikinėjimas su kolegomis nors ir kieto būdo V. Kudirkos negalėjo neveikti. Gali būti, kad ir šis lemiamausias Aušros numeris Kriščiukaitio, veikiausiai "apaštalo" J. Kauko bus buvęs Kudirkai įteiktas ant Būgnų tiltė.

Nors dr. V. Kudirka buvo apie 4 metus vyresnis už dr. J. Kauką, bet abudu Varšuvoje mediciną baigė kartu 1889 metais: Dr. V. Kudirka mediciną baigė pavėlavo dėl to, kad buvo prašalintas iš universiteto, nes santykiavo su Varšuvos socialistų organizacija (gražia rašysena nurašinėjo socialistinius raštus, ir buvo žandarų susektas). Tik po gero laiko tarpo galėjo grįžti į universitetą, carui patenkinus malonės prašymą.

Pažymėtina, kad V. Kudirkos ir J. Kauko medicinos baigimo metai sutapo su laikraščio "Varpo" išleidimo 1889 metais. Nors studentų varšuviečių draugijai priklausė tik 12 narių, o studentų maskviečių draugijoje buvo net 58 nariai ir jų dalis naudojosi stipendijomis, bet pirmenybė išleisti pavaduosiantį sustojusią "Aušrą" laikraštį vis dėlto priklauso varšuviečiams. Redaktoriaus pareigoms buvo numatytas V. Kudirka, bet laikraščio išleidimą nulėmė J. Kaukas, iš žmonos

(tuomet dar sužadėtinės) kraičio paskirdamas 3000 rublių laikraščiu leisti. Čia būdinga, kad J. Kaukas, buvęs jau tuomet su džiovos pradžia, žmonos kraičio panaudojo laikraščiu išleisti, o ne savo sveikatai gelbėti kurioje nors pietų Rusijos ar užsienio sanatorijoje. Tatau buvo gyvybės auksas Lietuvai. Šia proga minėtina ir tai, kad susirinkime, kuriame buvo svarstomas laikraščio pavadinimo klausimas, buvo nutarta laikraštį pavadinti J. Kauko pasiūlytu "Varpu", o ne V. Kudirkos teikiamu "Nemunu" (romantišku, bet mažiau realiu).

Abudu mokslą baigę daktarai, bet jau su džiovos žymia pradžia, iš Varšuvos sugrįžo Lietuvon. Dr. V. Kudirka apsigyveno Šakiuose, o dr. J. Kaukas — Lazdijuose. Varpas buvo spausdinamas Prūsijoje ir knygnešių gabenamas Lietuvon. Redagavo dr. V. Kudirka (Vincas Kapsas), bet Varpas bendradarbiavo ir dr. J. Kaukas, savo raštus pasirašinėdamas labai kaimui būdingu slapyvardžiu Raulas. Gydytojaudamas Lazdijuose, suorganizavo draudžiamųjų lietuviškų raštų platintojų būrį. Neilgai gyvenęs Lazdijuose dr. J. Kaukas nusikėlė į Seinų miesto ligoninei vadovauti. Kadangi džiova jau buvo toli pažengusi, žmona Kaukienė nulydėjo dar savo vyrą į Berno sanatoriją Šveicarijoje, ir čia neilgai trukus 1895. VII. 27 dr. Juozas Kaukas mirė, gyvenęs tik 32 metus. Dr. V. Kudirka gyveno 41 metus.

Kaukienė, pildydama savo vyro valią, atlydėjo velionį į tėviškę — į Penkvalakius. Čia įvyko

Diskusija laisvinimo klausimais (6)

DĖL VEIKSNIŲ BENDRADARBIAVIMO

P. STRAVINSKAS

I. — Mano ir Dr. K. Sidlauskio nuomonės

Aš esu nuomonės, kad veiksmų bendradarbiavimas ir darbais pasiskirstymas galimas tik jų dirbamo bendrinio laisvinimo darbo srityje, t. y. tokio darbo, kurį jie visi dirba ir gali laisvai dirbti, kaip pvz.: propagandas, kokių genocido parodų ruošimo, Lietuvos politinių pabėgėlių priėmimo, okupanto nusikaltimų aiškinimo ir viešų protestų organizavimo, parašų po jais rinkimo ir pan. Išskirtinės kompetencijos darbų vadinas, tokių kuriuos tas ar kitas veiksnys yra kompetentingas tiksliai vienas dirbti jokių pasiskirstymo negali būti. Ir šioje darbų srityje jiems kompetentingas veiksnys negali būti įtaigojamas jokių kito veiksnio; jis tokius savo išskirtinės kompetencijos darbus turi dirbti visiškai laisvai, nevaržomai, sava atsakomybe, su jokia kitu veiksmu nesidalindamas ja. Pvz., VLIKas, būdamas Lietuvos (valstybinės) tautos (visų Lietuvos valstybės gyventojų — piliečių, tiek lietuvių, tiek ir nelietuvių) teisinė atstovybė, negali dalintis su kitais veiksniais tais savo darbais, kuriuos jis dirba savo išskirtine kompetencija (kaip visos mūsų valstybinės tautos teisinė atstovybė). Jis irgi netgi negali leisti kurio kito veiksnio (pvz. Bendruomenės arba ALTo) įtaigojamas, daromas spaudimą ir pan., nes jis tos savo išskirtinės kompetencijos srityje turi būti laisvas daryti savo sprendimus, lygiai kaip ir laisvas juos vykdyti. Jis gi tik vienas turi teisę tuos savo išskirtinės kompetencijos darbus dirbti ir tik vienas yra už juos atsakingas. Tai nėra kokių viešos kategorijos, mūsų žmonių privilegija. Nėra dėl to, kad gi visi mūsų žmonės, Lietuvos piliečiai (net ir tie, kurie yra priėmę egzilyje kitų valstybių pilietybę) gali įsijungti į VLIKo darbą per politines grupes, kurios, pagal teisę, gi tik vienos tėra Lietuvos (valstybinės) tautos politinės minties reikšėjos ir vykdytojos. Kas to įsijungimo į mūsų politines grupes nenori, tuo pačiu pasirodo nenorį turėti VLIKui, kaip Lietuvos tautos atstovybei, įtakos teisės numatyta tvarka. Jei taip, tai tegul jis (toks va, "nepartinis") ir nepretenduoja VLIKą, kaip tautos atstovybę, veikti, daryti jam įtakos ko-

kias kitais būdais, neteisine tvarka, tiksliau sakant, netvarkos būdais, pvz., kad ir per vadinamas veiksmų konferencijas. Štai, kokiais motyvais aš grindžiu savo nuomonę, kad VLIKo (ar kurio kito veiksnio) išskirtinės kompetencijos darbai veiksmų konferencijoje (kuria veiksniai dabar ruošia) negali būti liečiami, kad toje savo išskirtinės kompetencijos srityje veiksniai, negali būti įtaigojami, moraliskai spaudžiami ir pan. Tas būtų, pvz., tuomet, jei veiksmų konferencijai būtų leista daryti ir to ar kito veiksnio (pvz., VLIKo) išskirtinės kompetencijos srityje savo nutarimus. Šitas pats principas galioja ir pasiūlymams liečiantiems veiksmų teisinius pagrindus, jų vidinę struktūrą, jų reformas ir pan.

2) Dr. K. Sidlauskas savo straipsny 1974. IV. 26 d. Naujienose pareiškė savo nuomonę, kad veiksmų konferencija galint daryti savo nutarimus višais laisvinimo klausimais, net ir tais, kurie liečia veiksmų (pvz., VLIKo ar kurio kito veiksnio) išskirtinę kompetenciją, netgi to ar kito veiksnio (pvz., VLIKo) struktūrą, kompetenciją, vyriausių organų sudarymą būdą ir pan. Kuo gi jis remia tą veiksmų konferencijos teisinę galią, tą jos kompetenciją? Ogi tuo, kad, kiek jam teko "iš praeities" patirti, "Lietuvos laisvinimo veiksmų konferencijoms galioja nerašytas principas" (! — PS), kad jei koks nors tokios konferencijos nutarimas gali paliesti kurio nors veiksnio statutinius dalykus, kaip jo struktūrą, kompetenciją, vyriausių organų sudarymą būdą ir t. t., tai toks nutarimas būtų tam veiksmui privalomas tik tuomet, jei veiksnys tokį nutarimą patvirtintų.

II. — Kritinės pastabos kol. Dr. K. Sidlauskui

1) Kas gi yra tas "nerašytas principas"?

.....Mes, teisininkai žinome teisės skirstymą į rašytinę teisę (jus scriptum), kurią sudaro įstatymai, ir į nerašytinę (jus non scriptum), kurią sudaro žmonės išgalėję ir teisinio ryšingumo turį papročiai, vadinami teisiniais papročiais. Ką mano kolega daktaras turi gal, šyto principo terminu, prisipažinsiu, man nelabai aišku.

Greičiausia jis čia kalba apie tą nerašytinę teisę (jus non scriptum), apie susidariusį teisinį papročį, pagal kurį veiksmų konferencijos galinčios (kompetentingos) spręsti visus klausimus kokius tik kas jose iškels, netgi ir, kaip kolega įskaitant jų struktūrą, kompetenciją, vyriausių organų sudarymą... Na su tokia teisine pažiūra aš jau nei iš tolo negaliu sutikti:

a) Papročiai susidaryti reikia daug ilgesnio laiko negu kolega daktaras mano. Tą aš tegul ir trumpai, suglaustai esu išdėstęs ir savo straipsnyje "Paprotinė teisė". Liet. Enciklopedijoje. Kad iš kelių, iš kokių trijų ar keturių tų mūsų "veiksmų" konferencijų, kiek jų mes turėjome (dargi iš negatyvaus veiksmo, iš tų konferencijos atstovų tytelėjimo), veiksmų "statutinių dalykų" nepalietimo), būtų galima spręsti, jog susidarė koks "nerašytas principas" vadinamas teisinis papročys, tai tuo aš, malonus kolega, netikiu. Papročiai, kurie turėtų įstatymo galios, susidaryti reikia daug kartų ilgesnio laiko ir daug didesnio skaičiaus tų pačių veiksmų, ir tai dar ne negatyvių, o pozityvių veiksmų, jų pakartojimo. Na, jei kolega remiasi tuo, jo nuomonė, išgalėjusiu papročiu, kad veiksmų konferencijų nutarimai, kuriais būtų paliesti to ar kito veiksnio (pvz., VLIKo) "statutiniai dalykai" turi būti atitinkamo veiksnio patvirtinti, tai, mano žiniomis, tokių aną papročį sukūrusių veiksmų iki šiol nei vieno nėra buvę... Tai kaip gi čia dabar tas "nerašytas principas" pavadintas teisinis papročys susidarė? Ne, kolega, tokio papročio ar, kaip pats vadinate "nerašyto principo" visai nėra, todėl juo remtis negalima.

2) Prieštaravimas pačiam sau

Dr. K. Sidlauskas savo straipsnyje PL Bendruomenės ir Liet. Laisvės Komiteto visai nepripažįsta mūsų laisvinimo veiksmų. Ogi PLB ir LLK, kaip žnome, dalyvaus ruošiamoje mūsų veiksmų konferencijoje. Ir žiūrėkit, mano oponentas išsijuošęs kovoja už jų teisę konferencijoje siūlyti keisti net ir VLIKo "statutinius dalykus", pvz., VLIKą "reformuoti" taip, kad jis būtų tuo teisiškai likviduotas. Kažin, ar čia kolega daktaras neprieštarauja patsai sau?...

(Bus daugiau)

pagal tradiciją lietuviškos šermenys, kuriose ir man, 7 metų berniui, teko dalyvauti. Po šermenų velionis dr. J. Kaukas, žmonos, brolio Andriaus ir mano tėvo Pijaus Valaičio lydimas, buvo nuvežtas į Seinus ir, visam Seinų miestui didžiai liūdint, palaidotas Seinų kapinėse.

Daktaro našlė Kaukienė buvo gerokai pramokusi lietuvių kalbos ir savo vyro tėviškoje pasakoję, kad Juozo sveikata galutinai pakirtę nuovargis, patirtas balzamuojant tuomet mirusį Seinų vyskupą, kad tuomet daktarui paplūdes kraujas iš burnos, kad pats daktaras skundėsi, kaip buvo sunku tokiuose Seinuose be tinkamų priemonių ir be pagalbininkų balzamavimą atlikti.

Ne kartą teko nustepti, kad tomis progomis, kai minima mūsų tautos praeitis ir įvardinami nusipelnę Lietuvai daktarai (Kudirka, Grinius, Staugaitis ir kiti), tai šio didžio ir išskirtinai nusipelnusio Lietuvai aušrininko, varpininko daktaro Juozo Kauko pavardės negirdėt, tarsi tokio lietuvio iš viso nebuvo.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE

DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

JOS VISAD RAŠO

TEISYBĘ

TELEF.: PR 5-3229

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446

Antras ofisas —
8007 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500
Pirma ligonius pagal susitarimą
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR LAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533

Fox Valley Medical Center
360 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET

Ofisas: HEMLOCK 4-5849

Rezid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais, 1-7 val.
antradieniais, penktadieniais nuo 1-5, trečiadieniais, šeštadieniais 1-5, sekmadieniais 1-5.

Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepiu, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL - KRAUCELIUNAITĖ

AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

2750 WEST 71st ST.
Telef.: 776-3717

Neatsiliepiu — skambinti 846-3900

Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818

Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.

2454 WEST 71st STREET

VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.

Kitu laiku tik susitarus.

Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".

Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadieniais.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 WEST 63rd STREET

Val.: antradienį, nuo 1-4 po pietų, ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.

Ofiso telefonai: 776-2880

Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS

Ofisas: 2652 WEST 59th STREET

Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį, penktadienį, šeštadienį, 9-12 val. vak.

Septyniadienį ir kitu laiku pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS

2454 WEST 71st STREET

Ofiso telefonai: HEMLOCK 4-2123

Rezid., telefonai: Gibson 8-6195

Pirma ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonais: HE 4-2123.

Jei neatsiliepiu, tai telefonai: GI 8-6195.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS

Aparatai — Protezai, Med. Bandžiai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.

Val.: 9-4 ir 8-8, Septyniadieniais 9-11

2850 WEST 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Telefonai: Prospect 6-5084

Plunksnuotos

plepės

Neseniai Paryžiuje įvyko kalbančių paukščių rungtynės. Varžėsi septyni šimtai papugų iš įvairiausių kraštų. Į finalą pateko septynios. Pirmą ir antrą vietą užėmė papugos Zakas ir Itas — Paryžiaus advokato A. Urso nuosavybė. Šis labai besidomintis ornitologija žmogus rengia knygą "Kalbančių paukščių auklėjimas", kurioje nagrinėja papugų kalbinius sugebėjimus ir galimybes.

Prieš porą metų Ursas įsigijo mažytį Zaką ir nusprendė pritaikyti jam savą auklėjimo teoriją.

Paukštis tarsi būtų laukęs, kad jį pradės kalbinti. Stebėtinai greitai jis pramoko tarti žodžius: "grūdai", "vynuogės", "ragaišis".

Vieną kartą advokatas pavai-

GRADINSKAS

ORO VĖSINTUVAI
KIEKVIENAM
NAMUI

2512 W. 47 ST. — FR 6-1998

GUŽAUSKŲ

GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA

2443 WEST 63rd STREET

Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Leidimai — Pilna apdrauda

ZEMA KAINA

R. SERENAS

2047 W. 67th Pl. WILBROOK 3-8063

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandom
gražiausios geles ir vainikėliai ant
pių papuošimui ir sezoninės
kapams geles.

ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)

5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.

ANTANAS VILIMAS

823 West 34 Place

Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS

Visos programos iš WOPA,

1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 11-12 val. ryto. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Telefonai: HEMLOCK 4-2413

7129 So. MAPLEWOOD AVE.

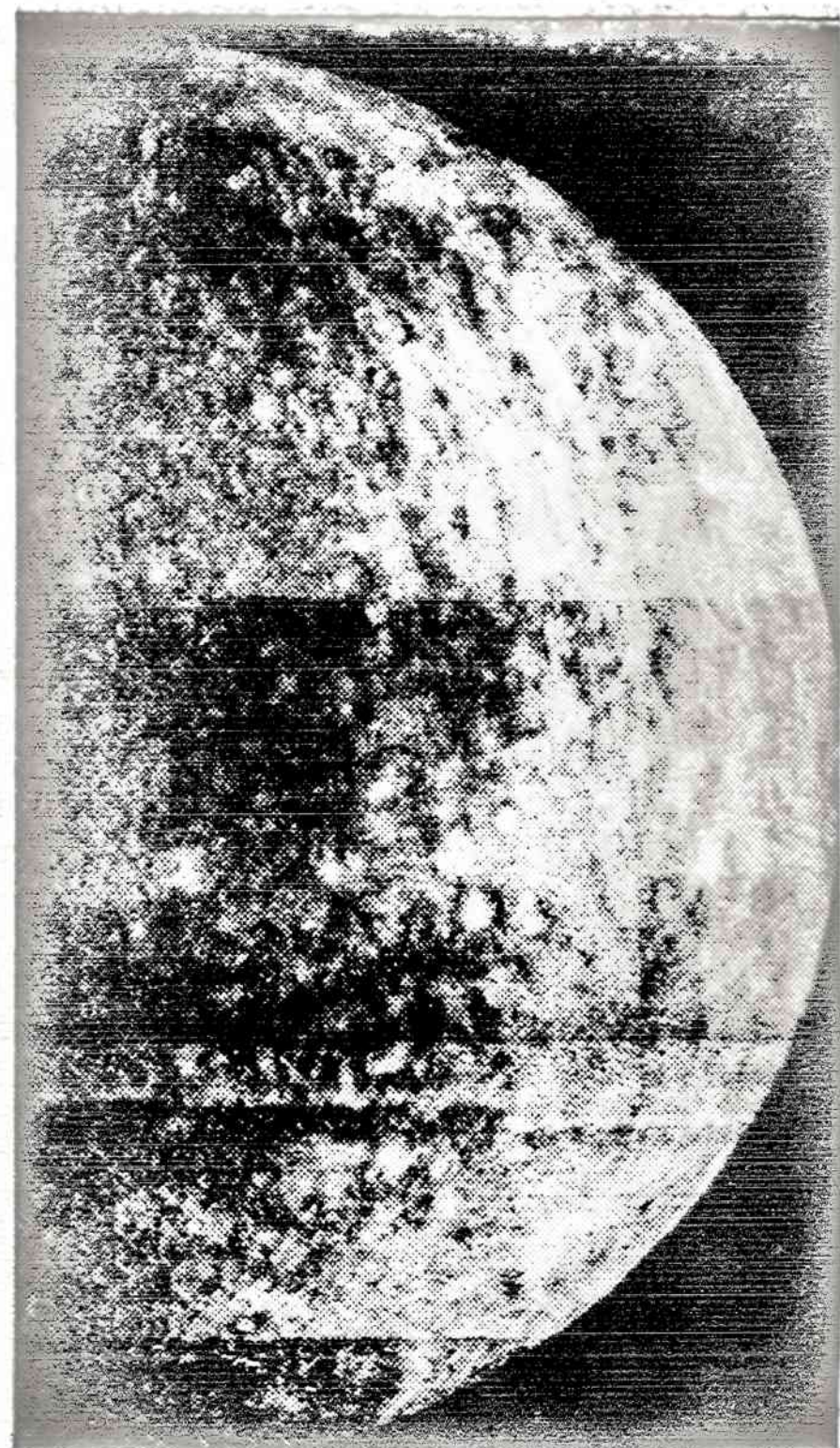
CHICAGO, ILL. 60629

FOREST FIRES HURT OUR FOREST FRIENDS

Our wildlife has no defense against the careless use of fire. So please follow Smokey's ABC's: Always hold matches all cold. Be sure to drown all campfires, and the ashes, and drown them again. Crush all smokes dead end.

Please! Only you can prevent forest fires

Merkuro planetos nuotrauka daryta iš 130,000 mylių atstumo. Paviršius primena Mėnulio paviršių.

šino papugą vyšniomis ir tarė "Ak, kaip skanu!" Vakare, kai advokatas sėdėjo prie stalo ir jam atnešė vyšnių, papugėlė sušuko "Ak, kaip skanu!"

Idomiasia, kad papuga "supranta" tai, ką ji pati kalba. 1965 metais advokatas su Zaku kalbėjo per radiją. Bontė Karlo gyventojai girdėjo tokį pokalbį:

— Kaip tavo vardas!
— Zakas.
— O mano!
— Raulis.
— Kas aš tau esu!
— Mano mielas tėtė.
— O ką tu man sakai kiekvieną rytą!
— Labar rytas, "ėveli."

Be to, Zakas "moka" paprasčiausius sudėties ir atimties veiksmus, su juo galima kalbėti šešiomis dešimtims temų, taip pat Zakas dainuoja dvi dešimtis arijų.

Ursas mano, kad papugos gali kalbėti ne blogiau už mažus vaikus. Reikia tik nuosekliai ir kantriai mokyti.

Sudiev, aš išvažiuoju

Įvairias atsisveikinimo scenas, liūdesį ir širdies skausmą yra apdainavę poetai, aprašę beletristai ir korespondentai. Įvairių tautų žmonės skirtingai išreiškia atsisveikinimo sentimentus.

— Lai jūsų dienos būna palaimintos — linki arabai, o egiptiečiai sako: "Būk laimingas". Afričiai išreiškia savo linkėjimus skambiu "Zan, Zar, Zamin" posakiu, kuris reiškia labai praktiškus, net būtinus dalykus — marškinius, pinigus ir turtą. Ištikimi savo dievui persai atsisveikindami tarsi maldauja: — Alah, malonybe lai jūsų nosis būna riebi. Tai primena lietuvišką dainušką apie turinčio pinigų nosį, kaip pyragą... Tartarai mėgsta ir myli savo vaikus, todėl jie savo išvykstantiems ar toli esantiems artimiesiems linki "kad jų lovos būtų pilnos vaikų ir, kad niekuomet nesirgtų slogomis". Jų kaimynai Accros gyventojai savo linkėjimais yra daug konkretnesni ir sako: — Kad jūs susilauktumėte 12 sveikų, kaip ridikai, vaikų.

Beregų kilties vyrai neslepia, kad jie mėgsta, todėl ir linki kilties: — Linkiu tau gauti riebią žmoną su ilgu kaklu. Volofų kiltis atsisveikina posakiu, kurio turėtų pavydėti dantims valyti kremo garsintojai: "Lai jūsų dantys nuolat būtų juokiasi". Yoruba genties vyrai dviem žodžiais — Juo Oubio — daug pasako: — Lai jūsų žmona būna kaip baltojo žmogaus druska... Taip jie vadina smulkų, rafinuotą cukrų, bet mintyse turi visą laiką besitęsiantį medaus mėnesį. Isu-

bų gentis savo poetiškus linkėjimus išreiškia vienu žodžiu — Moesi: lai jūsų visas gyvenimas būna amžinu vidudieniu.

Šiuose laikuose daug kas išmoko Swahili kalbą ir žino, kad "Kama lulu margani" reiškia: lai jums sekasi kaip perlui raudonuose koraluose...

Linkiu visiems viso geriausio!

Venezuelos lietuvių Motinos pagerbimas

Gegužės 11 dieną Balio Pakšto saleje įvyko Motinos pagerbimas. Kiekviena motina buvo apdovanota gėlėmis. Svečių prisirinko pilna salė. Programą atliko tautinių šokių grupė, kuriai vadovauja Frank Zapolis. Galime didžiulius kad jaunimas yra trečios kartos ir taip gražiai šoka lietuviškus šokus.

Prie mikrofono kalbėjo valdybos pirmininkas A. Baradas, sveikindamas visas mokytojas ir mokytojas, ir linkėjo joms daug laimės, kad jos gyventų daug metų. Ta proga ponas B. Pakštas dar kartą pasveikino mokytojas ir paprašė solistą Vytautą Rusteikį, kad padainuotų specialiai motinoms.

Pirmininkas pasveikino solenizantus Kazį Ulevičių ir Antaną Gegužį, taip pat visus Stasių ir Stases. Visiems buvo sudainuota Ilgiausių Metų.

Balio Pakšto vedamam orkestrui grojant svečiai šoko ir linksminosi iki vėlaus ryto.

Širdies ligos Chicagoje mažėja

Chicago Sveikatos Tarybos tyrimai parodė, kad per daugiau kaip 20 metų didėjo širdies ligomis mirimai pradžioje rodyti mažėjimo ženklus. Bendrai nuo 1960 iki 1972 metų Chicago mieste širdies ligomis mirimai sumažėjo 8.4 procentais.

Dar 1960 metais iš kiekvienų 100,000 čikagiečių širdies ligomis mirė 490.9, tai yra vienas iš kiekvienų 200 žmonių. Iki 1972 metų tos ratos sumažėjo iki 466.1 arba 5 procentais, o 1971 metais mirė 442.6, tik 8.4 procentais.

Faktoriai, kurie padėjo širdies ligas šiek tiek sumažinti, buvo pačių čikagiečių pastangos mažinti rūkymą ir kontroliuoti cholesterolą ir aukštą kraujospaudimą.

Gera žinia sąj valios neturintiems rūkantiems yra ta, kad visos trečdalis viduramžių rūkantių metė rūkymą nebegrįžamai.

♦ Kas tik klausia kvailo vado, Tas tikrai nelaimė rado.

Atsiųsta paminti

MUZIKOS ŽINIŲ ir MISIŲ UŽ NUMIRUSIUS. Muzikos žinios, Lietuvių Vargonininkų-Muzikų Sąjungos žurnalas, išleidimas 4 kartus per metus, viršelyje pažymėtas Nr. 1 (204), o pirmajame teksto puslapyje Nr. 4 (203). Redaguoja V. Mamaitis ir L. Stukienė, atskiras nr. \$1.25, metams \$5.00.

Tekste: Stasys Sližys — Muzikos kritika; Interpretacijos problemos; J. Strolija — Klaipėda — derlinga muzikos darbo dirva (tesinys); Juozas Stankevičius — Vargonai. Likusius 10 pusl., su viršeliais 14 puslapių, užima skyriai: Muzikos žinios, Muzikinė kronika ir kt. aktuali informacija iš lietuviško muzikos pasaulio, įdomaus žinoti ne vien muzikams, bet ir muzikos mylėtojams.

Muzikos žinių adresas ant voko: 211 Ripley Place, Elisabeth, N. J.; tekste: Muzikos žinių Redakcijos ir Administracijos ir Sąjungos Centro valdyba: 209 Clark Place, Elisabeth, N. J. 07206.

Kartu atsiųstas lietuviškas Requiems — Broniaus Budriūno: Misių už mirusius chorui unisonu arba solo, 16 puslapių, su viršeliais susiuvinis, misių giesmių tekstai ir gaidos. Misių mecenatas prelatas Juozas A. Karalius, Broniaus Budriūno K. L. F. leidinys Nr. 19. Viršelio paskutiniame puslapyje sudėti komp. Budriūno išspausdinti kūrinių — jų pavadinimai, kurių yra lygiai 60 be naujai išleistųjų Misių už mirusius.

Jose Eustasio Rivera: AMAZONĖS DŽUNGLĖS. Romanas. Vertė P. Gaučys. Aplankas Ados Korskaitės — Sutkuvienės. Ilustracijos dail. Julio Vanzo. Romano turinys: Vertėjo žodis. Prologas. Pabėgimas. Žaliasis pragaras. Klemenso Silvos odiseja. Girios kerštas. Pasimetimas. Knygos 356 psl., kaina \$6. Atlanke pasakyta: J. E. Rivera, atvaizduodamas Amazonės upynų gumos rinkėjų kančias šio šimtmečio pradžioje, nutraukia nuo mūsų akių tokią nepermatomą skraistę, kokia yra ir šio krašto nei peržengiamos, nei įvelgiamos girios. Būdinga lietuvių šeimai meilė miško, pilno simpatijų, kone religinės mistikos, čia susitinka su klaidžia savo priešingybe, atogrąžų giria, pilna ne tik savo vėslumu save naikinančios augmenijos, bet ir klaidiausių išvaizdos gyvulių.

Povilas Gaučys, šio romano vertėjas, yra patyręs ekskursijos vadovas mums keliaujant po Pietų Amerikos ir Ispanijos kultūras tiek topografiniu, tiek literatūriniu, tiek kultūriniu požiūriu.

Pažįstant Povilą Gaučį kaip pasižymėjusį, bene vienintelį tokią, poezijos iš ispanų kalbos vertėją galima, lig dar šio romano neskaicius, drąsiai tvirtinti, kad šio didelio darbo jis ėmėsi įsitikinęs, jog buvo verta. jpr.

♦ Suradęs siūlą, rasi ir kamuolį.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO LIETUVIO DRAUGAS IR BŪČIULIS

Susirinkimų PRANESIMAI

— Utenos klubo narių mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, gegužės 21 dieną 7 val. vak. Hollywood svetainėje. 2417 W. 43rd St. Visi nariai kviečiami gausiai atsilankyti. Po suirinkimo bus valės. Valdyba

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Giedokite Viešpačiui naują giesmę ir giriančią giesmę šventųjų bendruomenėje. Dievo aukštintimai tebūna jūsų burnose". Psalmė 149:1, 6.

Dabar šventieji gali girti Dievą protingiau negu kada nors pirmiau. Šiandien mes geriau pažinome Viešpaties charakterį ir jo sumanymus ir nutarimus dėlto, kad jau dingo daug nesupratimų, paslapčių ir neaiškumų. Dabar Dievo žodis prasvito daug šviesiau. Beliko nedaug tokių, kurie dar skelbia melagystes apie amžinąsias kančias ar kitokius klaidingus vėlinių pamokslus. Kurie yra susipažinę su Dievo žodžiu, tie kalba apie Dievo meilę, jo išmintį, teisingumą ir galybę. Džiugaudami jie skelbia gerąsias ir linksmausias Dievo karalystės žinias.

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telefonai: GRovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telefonai: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonai: LAFayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBULANCE
PATARNAVI
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ.

TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE

Virginią 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4440

P. J. RIDIKAS

3354 So. HASTED STREET

Phone: YArds 7-1911

